

Sporočilo za javnost

L'Oréal-UNESCO »Za ženske v znanosti« 2019:

Letošnje štipendije podeljene farmacevtki, analizni kemičarki in biologinji

- ***Pomembna vloga žensk pri razvoju znanosti: razvijajo nove oblike kombinirane terapije za zdravljenje malignega melanoma, napredne dostavne sisteme za zdravilne učinkovine ter cenejše senzorje za detekcijo težkih kovin***
- ***Doktoric znanosti več, a pri zaposlovanju v znanosti odstotek žensk v Sloveniji upade***

Ljubljana, 8. marec 2019 – Na današnji mednarodni dan žena bosta L'Oréal Adria in Slovenska nacionalna komisija za UNESCO na slovesni podelitvi štipendij L'Oréal-UNESCO »Za ženske v znanosti« 2019 trem perspektivnim mladim raziskovalkam podelila štipendijo v višini 5.000 evrov. Priznanje za svoje izjemno raziskovalno delo, ki odraža znanstveno odličnost, zavzetost in skrb za družbo, bodo prejele farmacevtka Janja Mirtič, analizna kemičarka Barbara Petovar in biologinja Katja Uršič.

Odstotek žensk na doktorskem študiju v Sloveniji je spodbuden, saj znaša kar 54 %, a pri zaposlovanju v znanosti drastično upade, na 34,5 %. Še nižja je številka 20 %, ko pogledamo ženske na vodilnih položajih v znanosti, podoben je tudi odstotek žensk med rednimi profesorji na univerzah, saj znaša le 23 %.* Zato je osveščanje o položaju žensk v znanosti in spodbujanje mladih raziskovalk, da svojo karierno pot nadaljujejo v znanstveni stroki, nuja. Pri tem ima v Sloveniji že 13 let pomembno vlogo program L'Oréal-UNESCO »Za ženske v znanosti« in dosedanjih 34 štipendistk, ki s svojim delom razbijajo stereotipe in dokazujejo, da imajo ženske pomembno vlogo pri razvoju znanosti. Danes se jim bodo pridružile še tri nove štipendistke: farmacevtka Janja Mirtič, analizna kemičarka Barbara Petovar in biologinja Katja Uršič. Vsaka s štipendijo v višini 5.000 evrov, ki je nagrada za njihovo delo in prispevek slovenski znanstveni sferi, bodo prejele iz rok Brigitte Streller, generalne direktorica L'Oréal Adria, prof. dr. Jerneja Pikala, ministra za izobraževanje, znanost in šport, ter prof. dr. Radovana Stanislava Pejovnika, predsednika Slovenske nacionalne komisije za UNESCO.

28-letna **Janja Mirtič** se pri svojem raziskovanju ukvarja z razvojem novih in naprednih dostavnih sistemov za zdravilne učinkovine in probiotične bakterije. V okviru svojega doktorskega študija na Fakulteti za farmacijo Univerze v Ljubljani stremi k izdelavi na polielektrolitih osnovanih delcev v nano velikosti. Ti so namenjeni vgradnji zdravilnih učinkovin, kot podpornega ogrodja v regenerativni medicini, kot ogrodja celicam za celično terapijo ali v tkivnem inženirstvu. Pravi, da jo je naravoslovje zanimalo že v osnovni šoli: »Farmacija me je pri izbiri študija pritegnila zaradi svoje interdisciplinarnosti, ker povezuje znanja biologije, medicine, kemije in fizike. Hkrati pa ima življenje raziskovalca številne prednosti, saj naše raziskave širijo meje znanega.« Janja pravi, da ji prejeta štipendija pomeni osebno potrditev in tudi dokaz, da je delo slovenskih raziskovalk prepoznano in cenjeno: »Verjamem, da lahko takšna promocija slovenskih znanstvenic v javnosti vzpodbudi ženske, da se jih več odloči za poklic raziskovalke in znanstveni študij v Sloveniji.«

27-letna **Barbara Petovar** opravlja študijo in razvija nove metode za analizo težkih kovin v sledovih. Zaradi vse bolj razvite industrije, prometa in vse več odpadkov se v okolju kopičijo različne težke kovine.

Te se postopoma nalagajo v vseh organizmih, med drugim pa škodijo tudi človeku. Barbara tako v okviru doktorskega študija na Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Mariboru ocenjuje že razvite metode za analizo težkih kovin v sledovih in razvija nove senzorje, pripravljene s kombinacijo bizmuta in antimona. Ti so poceni, enostavni in hitra metoda za analizo. Hkrati pripravlja tudi nov senzor za detekcijo vodikovega peroksida. Barbara pravi, da ji je razgibano delo znanstvenice všeč, na razpis za štipendijo L'Oréal–UNESCO »Za ženske v znanosti« pa se je prijavila, saj ji je to predstavlja izziv: *»Želela sem kandidirati in si dokazati, ali se dovolj trudim. Dejstvo, da sem prejela štipendijo, mi pomeni potrditev, da sem na pravi poti. Hkrati je to nagrada za moje delo in velika motivacija za naprej.«*

28-letna **Katja Uršič** preučuje novo obliko kombinirane terapije za zdravljenje malignega melanoma. Gre za razvoj terapije, ki vzpodbudi bolnikov imunski sistem, da se sam uspešno spopade z rakastimi celicami. Končni cilj pa je naučiti imunski sistem uspešno prepoznati in odstraniti tudi metastaze. Mlada raziskovalka na Onkološkem inštitutu Ljubljana tako v okviru doktorskega študija, ki poteka na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljana, raziskuje kombinacije elektrokemoterapije z imunoterapijo v obliki genskega elektroprenosa za spodbujanje imunskega sistema. Pravi, da kot raziskovalka na področju biomedicine v interdisciplinarni zasedbi poskuša odgovoriti na vprašanja, ki se pojavijo ob neuspešnem zdravljenju ali pri želji za izboljšanje zdravljenja: *»Kot znanstveniku ti nikoli ne zmanjka vprašanj, idej in neznanega. To je dobro, hkrati pa tudi naporno. Ko že misliš, da zdaj pa nekaj veš, se hitro izkaže, da je do tam še dolga pot. Včasih se zdi, da imaš dobro idejo. Vendar je to idejo pogostokrat imel in razvil že nekdo na drugem koncu sveta. In se zgodba začne skoraj od začetka.«*

Prijave na letošnji 13. razpis programa L'Oréal-UNESCO »Za ženske v znanosti« 2019 je pregledala strokovna tričlanska Ocenjevalna komisija, potrdil pa Nacionalni odbor. *»Veseli nas, da bomo tudi letos podelili nagrade trem perspektivnim raziskovalkam, ki se v svojem delu osredotočajo na iskanje rešitev za boljše življenje ljudi. Pri tem jim bo zagotovo pomagala tudi štipendija programa L'Oréal-UNESCO »Za ženske v znanosti«, ki poleg denarne nagrade skrbi za prepoznavnost njihovega dela in uresničevanje njihovega potenciala pri razvoju odgovorov na izzive današnjega časa. Program z ozaveščanjem širše javnosti o položaju žensk v znanosti razbija predsodke in stereotipe ter spodbuja enakost spolov na tem področju,«* je ob tem izpostavila **prof. dr. Alenka Malej, predsednica Nacionalnega odbora.**

Prof. dr. Jerneja Pikalo, minister za izobraževanje, znanost in šport, je ob tem dejal: *»Prizadevanje za izboljšanje položaja žensk na področju znanosti je izjemen doprinos programa »Za ženske v znanosti«. Spodbujanje enakih možnosti ter podpiranje in prepoznavanje izjemnosti posameznic je tisto, zaradi česar je ta program edinstven in mednarodno odmeven. Tudi v Sloveniji je v minulih letih pripomogel k podpori izjemnih mladih znanstvenic na njihovi raziskovalni poti ter promociji njihovega raziskovalnega dela. Veseli me, da je v Sloveniji vsako leto nekaj izbranih štipendistk. Tako je tudi letos. Vsem iskreno čestitam in želim obilo znanstvenih izzivov, s čim manj ovirami na nadaljnji poti.«*

Program v Sloveniji deluje od leta 2006 in je del širšega L'Oréal-UNESCO partnerstva »For Women in Science«, ki že več kot 20 let nagraduje znanstveno odličnost žensk po celem svetu. Poleg nacionalnih programov v 117 državah vsako leto podelijo tudi 15 mednarodnih štipendij za mlade raziskovalke ter pet mednarodnih nagrad za že uveljavljene znanstvenice z izjemnimi dosežki v znanosti.

Brigitte Streller, generalna direktorica L'Oréal Adria, dodaja: *»Fundacija L'Oréal in UNESCO letos obeležujeta 21 let izvajanje globalnega programa »Za ženske v znanosti«. Čeprav se je od leta 1998 število žensk, ki vstopajo v znanstvene poklice, povečalo za 12 %, je na svetovni ravni še vedno le 27 % raziskovalk. Tako smo se s programom zavezali k spodbujanju raznolikosti na področju znanosti tako v svetu kot Sloveniji in spodbujanju priznavanja ženskih znanstvenih talentov. Te mlade raziskovalke so prihodnost znanosti in ponosni smo, da smo lahko priča njihovemu fantastičnemu razvoju kariere.«*

L'ORÉAL je vodilni svetovni proizvajalec lepotnih izdelkov ter pomemben akter na področju raziskovanja, ki že skoraj 110 let posveča pozornost lepoti. V svojem edinstvenem izdelčnem spletu ima 34 mednarodnih, raznovrstnih in dopolnjujočih blagovnih znamk. Raziskave in inovacije ter ekipa 3.800 raziskovalcev so ključni del L'Oréalove strategije, samo v letu 2017 so registrirali kar 498 patentov. Njihove uspehe zagotavlja tudi neprecenljiv prispevek žensk, med njihovimi raziskovalci je več kot polovica (55 %) žensk, v letu 2017 pa so ženske predstavljale 69 % vseh zaposlenih.

UNESCO vprašanjem žensk na področjih svojega mandata – v izobraževanju, znanosti, kulturi in komunikacijah – namenja veliko pozornosti. V Sloveniji je na pobudo Slovenske nacionalne komisije za UNESCO leta 1994 v Tednu znanosti potekala ena prvih

okroglih miz o ženskah v znanosti v Sloveniji. Kot rezultat pobud Slovenske nacionalne komisije za UNESCO pa je leta 2001 Ministrstvo RS za visoko šolstvo in znanost ustanovilo Komisijo za ženske v znanosti.

*Vir podatkov SURS, Radio Slovenija, 1. program, oddaja Intelekt, 12. 2. 2019

Dodatne informacije: zazenskevznanosti@pristop.si, tel.: 01 2391 230 ali 031 420 156